

Струка (назив): Све струке (трећи степен)				
Занимање (назив): Сва занимања (трећи степен)				
Предмет (назив): СРПСКИ ЈЕЗИК				
Опис (предмета): Општеобразовни предмет/прилагођено ученицима са лаким оштећењем интелектуалног функционисања				
Модул (наслов): ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА				
Датум:	август, 2020. године	Шифра:	Редни број:	01
Сврха				
Сврха овог модула је развијање вјештине комуникације потребне ученицима, како у свакодневном животу, тако и на радном мјесту, а у складу са индивидуалним могућностима.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Основна знања стечена у основној школи.				
Циљеви				
<ul style="list-style-type: none"> – Развијање свијести о важности језика у свакодневном животу и раду – Развијање вјештина вербалне комуникације (причања, препричавања, дискутовања и аргументовања ставова) – Развијање вјештина писане комуникације – Развијање свијести о значају правилног говора и писања, слушања и читања – Развој говора и богаћење рјечника – Уочавање и разумијевање невербалне комуникације – Проширивање граматичких форми и усвајање правописа 				
Теме				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Увод у комуникацију, врсте 2. Вербална комуникација 3. Читање, правопис и граматика 				

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способен да:			
1. Увод у комуникацију	<ul style="list-style-type: none"> - објасни шта је комуникација и наведе врсте и елементе комуникације; - разликује успјешну од неуспјешне комуникације; - наведе средства којима се преноси информација; - идентификује разне облике невербалне комуникације 	<ul style="list-style-type: none"> - препозна врсте и елементе комуникације; - усвоји и примијени стечене вјештине комуникације.. 	<ul style="list-style-type: none"> - показује спремност да у свакодневном животу користи елементе комуникације разликујући успјешну од неуспјешне комуникације - показује спремност да у свакодневном животу говори и слуша поштујући правила доброг говора, склад мимике и геста, те јасно говори 	<p>Тема 1. Повести разговор о комуникацији и утврдити елементе комуникације (пошиљалац, прималац, порука, комуникациони канал и код). Анализирати успјешну и неуспјешну комуникацију у свакодневном животу (у школи, породици, друштву). Провести вјежбу у паровима (нпр. два ученика разговарају са извјесне удаљености, а други причају и ометају их). У групном раду ученици откривају како се могу споразумијети, а да не користе говор (нпр. израз лица, покрети и сл.).</p>
2. Вербална комуникација	<ul style="list-style-type: none"> - да се представи на прикладан начин у различитим ситуацијама; - разликује формално од неформалног представљања; - учествује у разговору и уважава саговорника у различитим ситуацијама (формалним и неформалним); - учествује у дискусијама; - усмено укратко представи неки догађај или доживљај (нпр. утакмица, посјета некој манифестацији, концерт итд.); - практикује пажљиво слушање; - слуша пажљиво и учтиво 	<ul style="list-style-type: none"> - примијени знања која се односе на разлику између формалног и неформалног представљања; - дискутује уз употребу аргумената; - унапређује стечене вјештине причања и препричавања; - пажљиво слуша саговорника; - способен је да уочи разлику између прикладне и неприкладне комуникације. 	<ul style="list-style-type: none"> - показује спремност да у свакодневном животу користи елементе комуникације разликујући успјешну од неуспјешне комуникације - показује спремност да у свакодневном животу говори и слуша поштујући правила доброг говора, склад мимике и геста, те јасно говори 	<p>Тема 2. Организовати појединачно представљање ученика. Провести вјежбу у којој ће сваки ученик представити неког другог. Организовати дискусију у разреду. Ученици појединачно припремају усмено представљање неког догађаја или доживљаја. Организовати вјежбу доброг слушања и преношења поруке. Вјежбати на примјерима учтиво и неучтиво прекидање саговорника (указати на неучтиво прекидање – један ученик говори, други упада у ријеч). Вјежбати уљудно слушање укључујући адекватну мимику и гестове, показивање интереса за оно о чему се говори и стрпљивост. Вјежбати лијепо понашање (бонтон) при комуникацији.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> заустави саговорника; - уочи и објасни гестове пажљивог слушаоца; - умије да саслуша критику или похвалу и прими упутство; - уочи разлику између прикладног и неприкладног питања 			
<p>3. Читање, правопис, граматика</p>	<ul style="list-style-type: none"> - говори јасно и правилно (у складу са могућностима) - чита и разумије текст у складу са својим могућностима; - испуњава различите форме образаца. - пише штампаним и писаним словима; - пише дјелимично правописно правилно; - препричава прочитано; - пише сиже почитаног; - уочава разлику између самогласника и сугласника; ријечи и реченице; просте и сложене реченице; - препозна именицу и глагол у реченици; - зна разлику између властите и заједничке именице 	<ul style="list-style-type: none"> - примијени знања која се односе на граматички правилно написане огласе, те адресира и испуњава различите образце 		<p>Тема 3. Вјежбати адресирање омотница, писама и пакета. Припремити различите образце: употреба интерпункције, писање бројева, датума. Употреба великог слова, ријечце <i>не</i> и <i>ли</i>, спојено и одвојено писање ријечи, ијекавски изговор, управни говор, скраћенице. Провести вјежбу писања телеграма и честитке. Обратити пажњу на употребу замјенице Ви, ријечи учтивости и интерпункцију. Користити различите текстове за вјежбу читања и разумијевања. Саставити сиже прочитаног текста и обратити пажњу на правопис. У групи, кроз игру, додавањем ријечи проширвати реченицу од просте до сложене. У тексту без интерпункцијских знакова уочити реченичку цјелину и обиљежити је. Одређеној именици придодати што већи број глагола и обратно.</p>
<p>Интеграција</p>				
<p>-</p>				
<p>Извори</p>				

- Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске;
- Друга стручна и теоријска литература;
- Правопис српскога језика, Матица српска, 2014.
- Рјечник српскога језика
- Интернет, новине, часописи, књиге
- Књижевни текстови по избору наставника

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању, Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи и савременом методиком наставе српског језика. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.

Струка (назив): Све струке (трећи степен)				
Занимање (назив): Сва занимања (трећи степен)				
Предмет (назив): СРПСКИ ЈЕЗИК				
Опис (предмета): Општеобразовни предмет /прилагођено ученицима са лаким оштећењем интелектуалног функционисања				
Модул (наслов): УВОД У КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК				
Датум:	август, 2020. године	Шифра:	Редни број:	02
Сврха				
Модул је развијен тако да омогући ученицима да разумију настанак и развој књижевности књижевности, те да доживе и разумију књижевно дјело те да утврде и прошире знања из области историје српског књижевног језика, као и да развију свијест о значају српског језика и ћирилице за очување националног идентитета и културе				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Основна знања стечена у основној школи.				
Циљеви				
<ul style="list-style-type: none"> – Развијање способности разумијевања књижевног дјела – Развијање способности основне анализе књижевног дјела – Развијање интересовања за читање – Богаћење рјечника – Обнављање и проширивање знања која се тичу настанка и развоја српског књижевног језика – Усвајање знања и подизање свијести о значају српског језика и ћирилице за национални идентитет и културу 				
Теме				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Књижевност као врста умјетности и њен развој 2. Народна књижевност 3. Умјетничка књижевност 4. Српски књижевни језик (настанак, развој, савремено стање) 				

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Књижевност као врста умјетности	<ul style="list-style-type: none"> - дјелимично схвата разлику између умјетности и науке; - разумије развојни пут књижевности од постанка до данас; - разумије разлику између народне и умјетничке књижевности. 	<ul style="list-style-type: none"> - повезује знања стечена у основној школи са новим знањима; - примјењује новостечена знања. 	<ul style="list-style-type: none"> - посједује свијест о важности изражавања емоција и настанку умјетничких дјела; - прави разлику између умјетничког и научног дјела. 	<p>Тема 1. Објаснити разлоге дугог постојања усмене књижевности. Објаснити појам усмена = народна; писана = умјетничка књижевност.</p>
2. Народна књижевност	<ul style="list-style-type: none"> - зна основне особине народне књижевности; - зна разлику између поезије и прозе; - прави разлику између епске и лирске поезије; - учествује у анализи народног књижевног дјела; - прави разлику између бајке и басне; - учествује у анализи ликова и исказује мишљење о њима; - уочава добро и зло приказано у књижевном дјелу; - изводи закључке - поуке. - препричава књижевно дјело. 	<ul style="list-style-type: none"> - повезује знања стечена у основној школи са новим знањима; - примјењује новостечена знања која се односе на анализу прозе. 		<p>Тема 2. Упознати ученике са народном поезијом и прозом кроз једноставније пјесме, приповијетке, бајке, басне... Анализирати књижевна дјела. На једноставнијим епским пјесмама објаснити специфичност народног језика којим се говорило у вријеме настанка књижевног дјела. Објаснити значај народног инструмента (гусле) у народној књижевности. Сваком појединачно дати одређени текст (басну) који ће самосално обрадити и презентовати у групи. Направити паралелу између људи и животиња приказаних у баснама.</p>

<p>3. Умјетничка књижевност</p>	<ul style="list-style-type: none"> - зна појам и основне особине умјетничке књижевности; - разумије појмове комедија – трагедија; - учествује у анализи књижевног текста и износи свој суд о ликовима; - препричава књижевно дјело. 	<ul style="list-style-type: none"> - повезује знања стечена у основној школи са новим знањима; - примјењује новостечена знања. 		<p>Тема 3. Прочитати и на часу анализирати књижевно дјело (приповјетку). Погледати филм снимљен на основу књижевног дјела. Погледати и анализирати позоришну представу. Анализирати и меморисати лирску пјесму Читати књижевни текст по улогама.</p>
<p>4. Српски књижевни језик (настанак, развој, савремено стање)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - разумије значај мисије Ћирила и Методија; - познаје контекст настанка два писма глагољице и ћирилице; - зна који су најзначајнији стари српски писани споменици; - разумије и може да објасни значај и улогу Вука Караџића у реформи језика и правописа, као и значај и околности његове побједи у борби за српски књижевни језик; - разумије значај ћирилице и српског језика за национални идентитет и културу. 	<ul style="list-style-type: none"> - објасни појмове везане за настанак и развој српског књижевног језика од мисије Ћирила и Методија до данас. 	<ul style="list-style-type: none"> - препознаје значај српског језика и ћирилице за очување националног идентитета и културе у савременом контексту и показује спремност да их његује. 	<p>Тема 4. Ученицима визуелно, помоћу фотографија приближити најважније старе српске писане споменике (нпр. Мирослављево јеванђеље и Повељу Кулина бана), те направити везу са историјским контекстом њиховог настанка. Објаснити ученицима значај Вукове побједи за српски књижевни језик и направити везу са дјелима која су је озваничила. Указати ученицима на значај српског језика и ћирилице за национални идентитет и културу (нпр. дати ученицима задатак да обрате пажњу на натписе у јавном простору мјеста у којем живе и да упореде бројност натписа на ћирилици и латиници; објаснити им околности међународне језичке стандардизације текстова на латиници и ћирилици). Погледати филм о Вуку Караџићу.</p>
<p>Интеграција</p>				
<p>-</p>				
<p>Извори</p>				

- Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске;
- Народне епске пјесме;
- Најљепше басне за дјецу;
- Ризница бајки;
- Бранко Радичевић: „Пјесме“;
- Десанка Максимовић, „Пјесме“;
- Петар Кочић, „Приповијетке“;
- Бранко Ћопић, „Приповијетке“;
- Иво Андрић, „Приповијетке“;
- Друга стручна и теоријска литература;
- Правопис српскога језика, Матица српска, 2014.
- Ж. Станојчић, Љ. Поповић, Граматика српског језика за гимназије и средње школе, било које издање.

Лектира (наставник бира два од шест понуђених наслова):

- Бранислав Нушић: „Сумњиво лице“
- Борисав Станковић: „Приповијетке“
- Иво Андрић: „Приповијетке“ (избор)
- Избор из поезије пјесника Републике Српске
- Ернест Хемингвеј: „Старац и море“
- Драган Тепавчевић: „Зна ли ко енглески“

Напомена: Понуђени извори су приједлози за обраду. Сваком наставнику даје се могућност сопственог избора између понуђених књижевних текстова.

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању, Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи и савременом методиком наставе српског језика. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.